

hvorved de begge ville komme paa ældst Lønning, dog saaledes, at deres Pengeløn, i Overensstemmelse med de sædvanlig fulgte Regler, sættes til 300 Kr.

Saaframt dette Forslag vedtages, vil man endvidere indstille, at de derved besparede 200 Kr. tildeles de i Maj 1888 ansatte Lærerinder, Frkn. Andersen og Schmith med 100 Kr. til hver, hvorved de ville opnaa normal yngst Lønning."

<sup>26/90.</sup> Efter derom fremsat Forslag af Udvalget for Skolevæsenet, der meddelte, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet havde tilfiiilet Kommunens Skolevæsen som Gave 5 Gjengivelser af Johanneegruppen, bifaldtes det, at hver af Kommunens 5 offentlige Skoler heraf erholder 1 Exemplar.

## Moedet den 30te Januar.

I Borgmesterens Evgdomsforfald lededes Forhandlingerne i dette Møde af Forretningsfører Speyer under Forventning af Stiftamtets Santtion.

Til Rodemestre for 1890 valgtes Kjøbmændene Winslow, Winther, Ole Jensen, L. D. Madsen, Hans Lassen, R. P. Overgaard, P. Bayer, Jul. Rasmussen, J. Chr. Laursen samt Boghandlerne Røster, Boesen, Bang og Alb. Bayer.

<sup>328/87.</sup> Til Efterretning toges en fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred modtagen Kommunitation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 14de d. M., hvori det meddeles, at den til Byggeplads for en Skole (den ny Borgerdrengeskole) bestemte Parcel under Aarhus Kjøbstads Grunde nu er betegnet som Matr.-Nr. 1258 c med Hartkorn 1 Stp. 1 Fdt. 2½ Album. (Se senest Mødet den 7de Novbr. 1889 og herefter den 9de Oktober.)

<sup>363/87.</sup> Til Efterretning toges en fra Stiftsovrigheden modtagen Kommunitation af følgende Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 22de d. M.:

„Efter at Ministeriet ved Skrivelse til Hr. Stiftsamtmanden og Deres Højærværdighed af 16de August f. A. havde meddelt Aarhus Byraad Tilladelse til at udvide Byens nye Kirkegaard mod Syd med et større Stykke af de Aarhus Kjøbstadskommune tilhørende Jordlodder Nr. 39—41 af Aarhus Kjøbstads Grund i umiddelbar Forbindelse med den nuværende Kirkegaard paa Betingelse af, at der sandt Beplantning Sted af det udgravede Terræn og af, at der sandt visse Foranstaltninger Sted til Sikkerhed for nærboende, har det med Stiftsøvrighedens behagelige Skrivelse af 23de Oktober f. A. modtaget et Andragende, hvori bemeldte Byraad, næst at oplyse, at en Beplantning af hele det udgravede Terræn vil gjøre det umuligt at anvende det paa den Maade, Byraadet har tænkt sig, nemlig foruden til Beplantning af den Del af det, der ligger Begravelsespladserne nærmest, dels til Anlæg af en 60 Fod bred Gade eller Boulevard, dels til Byggepladser, — anholder om, at Ministeriet vil indskrænke sin ovenangivne Fordring om Beplantning af hele det omhandlede Terræn saaledes, at der kun fordres, at den Del af Udgravningen, der ligger nærmest ved den paatænkte Udvidelse af Kirkegaarden, ikke anvendes til Bebyggelse, medens de iøvrigt af Ministeriet stillede Betingelser overholdes.

I denne Anledning skulde Ministeriet efter om Sagen at have brevvexlet med Justitsministeriet, tjenstligt melde til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Byraadet, at den omhandlede af Ministeriet som Betingelse for den foreslaaede Udvidelse af Kirkegaarden forlangte Beplantning efter en af nævnte Ministerium indhentet Betænkning fra Sundhedskollegiet samt i Henhold til den af Høiatus over Randers og gamle Aarhus Amter senest afgivne Erklæring frafaldes under Forudsætning af, at de øvrige i ovennævnte Skrivelse af 16de August f. A. stillede Betingelser iagttages.“

(Se Mødet den 3dje Oktober 1889 og herefter den 27de Februar.)

<sup>19/89.</sup> Efter Indstilling af Udvalget for Reginehøj tillades der udbetalt Jordemoder A. K. Mørlem 26 Kroner som Honorar for hendes Assistance ved 13 i Reginehøjvarteret siden 1ste Juli 1889 foresaldne Fødsler.

(Se Mødet den 21de Marts 1889.)

<sup>112</sup>/89. Som Svar paa den i Mødet den 5te Decbr. 1889 vedtagne Udtalelse til Overtoldinspektoratet for Nørrejylland angaaende Beliggenheden af den paatænkte nye Toldkammer- og Frilagerbygning ved Havnen var der modtaget en Skrivelse af 27de d. M., hvori Overtoldinspektøren under Henviisning til en fra Toldinspektør Schumacher indhentet Erklæring, der medfølger, og hvortil Overtoldinspektøren erklærer i alt væsentligt at kunne slutte sig, anmoder om, at Sagen maa blive taget under fornyet Overvejelse.

Bliver at tilstille Udvalget for Havnevæsenet til Erklæring.  
(Se Mødet den 29de Maj.)

<sup>345</sup>/89. Til Efterretning toges en fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred modtagen Kommunikation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 20de d. M., hvori samme i Anledning af den af Overlærerne Olsen og Handest indgivne (og Byraadet i Møderne den 5te og 19de f. M. til Erklæring foreliggende) Bespørgning over den af Byraadet tagne Bestemmelse angaaende Bespisning af fattige Børn i Kommunens Byskoler udtaler, at Ministeriet vel maa anse det for ønskeligst, at Bespisningen af Børnene kunde foregaa udenfor Skolens Lokaler i Skolernes umiddelbare Nærhed, men at det, naar saadant ikke kan lade sig gjøre, dog ikke vil have noget imod, at den foregaar paa Skolerne, idet Ministeriet iøvrigt maa formene, at Ulemperne herved i det væsentligste ville kunne undgaaes ved hensigtsmæssige Foranstaltninger.

<sup>357</sup>/89. Til Efterretning toges en fra Aarhus Stiftamt modtagen Kommunikation af en Skrivelse af 14de d. M., hvori Indenrigsministeriet meddeler sit Samtykke til, at Kommunen til Gjennemførelsen af den i Mødet den 19de December 1889 fremkomne Plan til Udvidelse af „Bennelyst“ modtager det i Udvalgets da meddelte Indstilling omhandlede, af en Kreds af Privatpersoner tilbudte rentefrie Laan paa 10,000 Kroner, saaledes at der for Beløbet udstedes 100 Obligationer à 100 Kroner, hvoraf et Antal af 10 aarlig ved Lodtrækning skulle udtrækkes til Indfrielse, første Gang i Oktober Maaned 1892.

(Se Mødet den 17de Juli)

<sup>382</sup>/89. Til Efterretning toges en Skrivelse fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred af 15de d. M.,

hvori samme meddeler, at den henholdsvis under 9de og 10de d. M. har konstitueret Frøknerne Anna Margrethe Teisen og Anna Marie Henriette Vigandt til Lærerinder ved Aarhus Kjøbstads Skolevæsen. (Se Mødet den 2den d. M.)

<sup>406/89.</sup> Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelæe der følgende Indstilling af 29de d. M.:

„Efter at Spørgsmaalet om en Udvidelse af „Benne-lyst“ er afgjort, og det er vedtaget, hvor stort et Areal der skulde afgives dertil, har Udvalget taget Retningslinierne for forskellige Gadeanlæg, der hører af denne Udvidelse, under fornyet Overvejelse og tillader sig nu at foreslå:

- 1) at Linierne for Boulevarden fra Torvet ved Østbanegaarden til forbi Fodfolket's Gysercerhus fastslås som vist med rødt paa højsølgende Kort, og
- 2) at der fastslås en Tvergade fra Guldbergsgade til Forlængelsen af Ny Munkgade og en Forlængelse af Teglgårdsgade til denne Tvergade.

Da Udvalget derhos maatte formene, at det vilde være betimeligt at udbyde forskellige Arealer dels ved Boulevarden og dels ved de tilstødende Gader til Salg, skulde det anbefales:

- 1) at Boulevarden fra Torvet til Kirkegaardsvejen, den nye Tvergade og Teglgårdsgadens Forlængelse gjøres i Stand endnu i dette Aar, og
- 2) at der vedtages nogle almindelige Betingelser til Offentliggørelse i Bladene for Salg af Parcellerne:

a) Prisen pr □-Alen — deri indbefattet Udgifterne til Gade- og Kloakanlæg og til Medlægnings af Gas- og Vandledninger — sættes til 4 Kr. ved Boulevarden og til 3 Kr. ved de tilstødende Gader, Forlængelsen af Knudrigsgade og ved Boulevarden fra Torvet ved Østbanegaarden til Kirkegaardsvejen.

For de mindre Arealer, der ligge mellem Boulevarden og de af Kjøbmand Skjødts endnu ejendes eller bortsolgte Parceller (Villakvarteret „Sorgenfri“) forbeholder Udvalget sig at fremkomme med særlig Indstilling.

Hvor der maatte ønskes en særlig Bygningsstil

(Billastil), eller hvor der sælges større Arealer til een samlet Ejendom med Forpligtelse til ikke senere at udstykke denne, kan Prisen nedsættes noget efter Udvalgets nærmere Indstilling.

b) Af Kjøbesummen udbetales Fjerdedelen kontant, og Resten kan blive indestaaende paa 2den Prioritet, mod at denne tillige med 1ste Prioritet ikke overstiger  $\frac{6}{10}$  af Ejendommens Taxationsværdi, og mod at  $\frac{2}{10}$  af hele Prioritetssummen afbetales i de første 10 halvaarlige Terminer. Den til enhver Tid skyldige Kapital forrentes med 4 %.

c) Ved Boulevarden maa ikke bygges nærmere Stjel-linien til denne end 10 Alen, og skulde Mursladerne ud mod Boulevarden ligge parallelt med denne.

d) Der maa ikke bygges Beboelseskjældere i Ejendommene.

2) Overslag over Bekostningen ved Anlægget af Tværgaden og Teglgårdsgadens Forlængelse samt af Boulevarden fra Torvet ved Østbanegaarden til Kirkegaardsvæjen vedlægges som og Byraadsagen J. N. <sup>217</sup>/1887."

Efter at Sagen var drøftet vedtog Byraadet strax den af Udvalget foreslaaede Retning for Boulevarden fra Pladsen foran Østbanegaarden til Kirkegaardsvæjen, hvilken Strækning allerede i Aar vil være fuldstændig at anlægge og færdiggjøre, men forøvrigt udsattes Sagen til næste Møde.

<sup>439</sup>/89. Fra M. Langballe var der modtaget saalydende Erklæring med Hensyn til det Byraadet i Mødet den 5te Decbr. 1889 til Efterretning foreliggende Regnskab over Indtægter og Udgifter ved Aarhus Politikasse for Aaret fra den 1ste April 1888 til den 31te Marts 1889:

„Efter at have gennemgaaet det mig fra Byraadet tilstillede Politikasse-Regnskab for Aaret til 31te Marts 1889, skal jeg oplyse om, at Regnskabet udviser en Indtægt af ca. 4800 Kr., hvis væsentligste Poster ere:

|                                   |              |
|-----------------------------------|--------------|
| Indbetalte Bøder.....             | ca. 2500 Kr. |
| Andel i Hundeskatten...           | 760 —        |
| Renter af udestaaende Kapitaler.. | 1300 —       |
| Af Hittegods ic.....              | 60 —         |
| foruden nogle tilfældige Summer.  |              |

Alf disse Indtægter er udredet foruden forskjellige mindre Udgifter:

Til Politiets Understøttelseskasse . . . . . 1500 Kr.

Gratiale til Politiets Personale . . . . . 3200 —

fordelt med 300 Kr. til Politiafskiftenten,  
fra 100 til 160 Kr. til hver af Politibetjentene,  
og fra 20 til 100 Kr. til hver af Reserve- og  
Patruliebetjentene og 100 Kr. til Arrestfor-  
vareren.

I særlige Understøttelser er kun udbetalt 50 Kr.  
— til Brühls Enke.

Politikassens Formue andrager . . . . . 34600 —  
der omtrent er uforandret som det foregaaende Aar."

Toges til Efterretning, hvorefter Regnskabet vil være at  
tilbagefende til Byfogden.

<sup>440/89</sup>. Til Efterretning toges en af Stiftamtet kommuni-  
ceret Skrivelse af 17de d. M., hvori Indenrigsministeriet afvie-  
scerer ved den til Burderingen af Staden paa Exercerpladserne  
i 1889 afholdte og i Mødet den 2den d. M. for Byraadet  
fremlagte Taxationsforretning.

<sup>460/89</sup>. Regnskabet for Generalinde Juels Legat for 1888  
forelaa paa ny, ledsaget af de kommunale Revisorers Bemærk-  
ninger, se Mødet den 19de Decbr. 1889, samt Bestyrelsens Til-  
svar til samme.

Forinden Decision fandt Sted, ønskede Byraadet dog at  
have Revisorernes Erklæring over dette Tilsvaer, hvorfor man  
besluttede at lade Sagen gaae tilbage til Revisorerne.

(Se Mødet den 13de Februar.)

<sup>478/89</sup>. Fra Udvalget for Fattigvæsenet var der modtaget  
Erklæring over Skoleudvalgets i Mødet den 2den d. M. fore-  
liggende Indstilling om Barnet Inger Marie Bengtsens  
Anbringelse paa en Abnormanstalt. Efter Fattigudvalgets For-  
mening ere Barnets Aandskræfter vel svage, men dog ingenlunde  
saa ringe, at der skulde være Grund til at anbringe hende paa  
en Abnormanstalt, hvorimod Udvalget antager, at det vilde  
være heldigt, om Barnets Undervisning kunde finde Sted paa  
en saadan Maade, at der blev taget mere Hensyn til det, end

naar det gaar i en Klasse, hvor de andre Børn ere det overlegne.

Forinden Beslutning toges, vedtog man at lade Skoleudvalget htre sig over det foran fremkomne.

(Se Mødet den 13de Marts.)

<sup>482/89</sup>. Til Efterretning toges en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 20de d. M., hvorved den i Mødet den 2den d. M. attraaede Sanction paa, at Udgiftskonto 8 a i Overslaget over Aarhus Havn's Indtægter og Udgifter i 1889 er overskredet med 1500 Kr., meddeles.

<sup>4/90</sup>. Fra Gartner N. N. Boisen forelaa der paa ny Andragende om Erstatning for den ham ved Anlægget af Boulevarden fra Godsoltstasernen til Brendstrupvejen i hans Bedrift som Gartner tilføiede Skade, idet han henviste til en ham af Kommmerceraad Gerdes som Lejer af den paagjældende Jordbød meddeelt Erklæring, hvori Gerdes udtaler, at han ganske slutter sig til Andragerens Forlangende og overdrager det til ham som den faktisk skadelidende at gjøre den Forbring gjældende overfor Byraadet, som han ellers skylder ham at gjøre gjældende.

Selv med denne Erklæring for Dje fandt Byraadet Andrageren ubesøjet til at optræde med nogen Erstatningsfordring overfor Kommunen i den omhandlede Anledning, hvorfor man besluttede at svare ham, at man ikke fandt Anledning til at fravige sin med Hensyn til hans da foreliggende Andragende i Mødet den 16de d. M. tage Beslutning.

(Se Mødet den 27de Februar under Sag <sup>79/90</sup>.)

<sup>17/90</sup>. Til Efterretning toges Aarhus Stiftamts Skrivelse af 14de d. M., hvori det meddeles, at Indenrigsministeriet i Henhold til Lov om Kjøbstadkommunernes Styrelse m. v. af 26de Maj 1868 § 24 har udnævnt Justitsraad C. F. Flagstad, R. af D., til Overligningskommissær, og Kammerraad, Sagsfører Gsmann, R. af D., til Suppleant for Aarhus Kommune.

<sup>23/90</sup>. Paa Grund af den i trykt Cirkulære af 13de d. M. fra Bestyrelsen for „Den danske Kjøbstadforening“ derom fremførte Begjæring meddelte Byraadet for sit Vedkommende Samtykke til, at Foreningen for at blive sat i Stand til at udgive det af den paatænte Tidsskrift under Benævnelse „Kjøbstad-

foreningens Tidsskrift" med det i Cirkulæret omtalte Indhold og paa den der omhandlede Maade, til Dækning af Udgifterne herved udskriver det fornødne Bidrag hos sine Medlemmer efter den gjældende Norm, for saa vidt det ordinære Bidrag af 6 Kr. pr. 1000 Indbyggere ikke kan tilstrække.

(Se Mødet den 17de April.)

<sup>24</sup>/<sub>90</sub>. En fra Politimesteren under 18de d. M. fremkommen Indstilling angaaende Færdselsforholdene i Et Dufsgade, udfør Eneformester N. Christiansens Ejendom, Nr. 2, hvor Arbejdsvogne holde til Af- og Paalæsning paa Fortovet ud for det derværende Pæthus, besluttede man at tilstille Udvalget for Bro-lægningsvæsenet til Erklæring.

(Se Mødet den 13de Februar.)

<sup>28</sup>/<sub>90</sub>. Et fra en Værtshusholderente foreliggende Andragende om Østergivelse af Kommunens Andel af en hende paahvilende Restance af Brændevinsafgift kunde ikke bevilges.

<sup>29</sup>/<sub>90</sub>. Efter Indstilling af Udvalget for Fattigvæsenet i Skrivelse af 23de d. M. bifaldt Byraadet, at der til den her i Kommunen indtil sit fyldte 18de Aar forsørgelsesberettigede, men i Lübeck fødte og boende og der formentlig efter nyhævnte Tidspunkt forsørgelsesberettigede Dreng E. C. W.s Anbringelse i en derværende Opdragelsesanstalt udredes af Kommunens Kasse det fornødne Bidrag, der er anslaaet til 270 Reichsmark eller ca. 240 Kroner. Drengen, der tillige med sin Moder og sine Søstende hidtil er bleven underholdt i Lübeck af det derværende Fattigvæsen, er nemlig nu af de derværende stedlige Autoriteter paa Grund af forøvet Tyveri forlangt modtaget her, hvis ikke den fornævnte Ordning, der finder Sted under Medvirkning af disse Autoriteter, kommer i Stand, hvorfor Byraadet ansaa det for heldigst for Drengen, at han forbliver i de tilvante Forhold, ligesom ogsaa denne Ordning af Sagen er den for Kommunen mindst byrdefulde.

<sup>32</sup>/<sub>90</sub>. Efter derom foreliggende Andragende, der er anbefalet af Bygningskommissionen, tillodes det Strædder M. N. Jensen at lægge Tagpap paa et Halvtag i hans Ejendom Tissergade Nr. 49, paa Betingelse af, at han underkaster sig Bygningskommissionens Skjøn saavel i Henseende til Materialet,

der benyttes, som i Henseende til Maaden, hvorpaa det oplægges.

<sup>33/90.</sup> Fra Oversergent J. Sørensen forelæse der Andragende om Erstatning for Beskadigelsen af et ham tilhørende Planteværk, der var bleven væltet og ødelagt ved den Ratten imellem den 26de og 27de d. M. i Bager Beuners Ejendom paa Østergade stedfundne Ildbrand. Da Brandinspektøren i sin over Sagen afgivne Erklæring havde oplyst, at Planteværket ikke er nedrevet af Brandvæsenet, der heller ikke har givet Ordre til dets Nedbrydning, havde Andrageren allerede af den Grund efter Lov af 21de Marts 1873 §§ 26 og 27 intet Krav paa Kommunen i den omhandlede Anledning, hvorfor hans Andragende ikke kunde bevilges. (Se Mødet den 13de Februar.)

<sup>34/90.</sup> En fra Udvalget for Byens og Omegns Forfijonnelse under 28de d. M. fremkommen Begjæring om Anvisning af Plads til den nye Planteskole, hvortil der paa Konto XIV 9 d i Overslaget for indværende Aar er opført Bidrag, blev henvist til Erklæring af Udvalget for Markvæsenet. (Se Mødet den 13de Marts.)

<sup>37/90.</sup> Til Efterretning og videre Betjendtgjørelse for Udvalget for fattigvæsenet toges en Skrivelse fra Aarhus Stiftamt af 28de d. M., hvori det meddeles, at samme i Henhold til Indenrigsministeriets Resolution af 25de d. M. under 28de næstefter har udfærdiget et ekstraordinært Hjemstedsbevis for Carl Aug. Chr. Nielsen, lydende paa Aarhus Kommune.

<sup>38/90.</sup> Efter derom foreliggende Andragende, der er anbefalet af Bygningskommission, tillodes det Husejer J. Hoffmann at lægge Tagpap paa et Sidehus i hans Ejendom, Frederiksballe Nr. 79, paa Betingelse af, at han underkaster sig Bygningskommissionens Skjøn saavel i Henseende til Materialet, der benyttes, som i Henseende til Maaden, hvorpaa det oplægges.

## Mødet den 13de Februar.

<sup>150/87.</sup> Fra Ørretretsagsfører Schwenn var der med Skrivelse af 6te d. M. modtaget Udskrift af den i Aarhus Bything